

ei kognoni sedda moislifko korrapärralist wallitsust ei olle, mis ristirahwa rikides ligub. Innimesed, ristirahwaski on tuimusse, pimmedusse ja laiskusse sisse waiunud; turgid on üllemeelsed, torredad, wiitsimatta; ennam maid seal paljo ei harrita, muud kui hädä tarwidusfeks, sest et maksudel polle arro egga mära peäl.

Judama pealin on wannast Jerusalemma lin. Enne kuningas Daweti päiwi olli Sioni mäe otsas üks kants, ja selle ümber ja al lin, Jebusi rahwa pärralt. Sai Dawet sedda ennese kätte woitnud, siis ta ehitas ennesele Sioni mäe peäle ühhe kuningas koia, wiis pärrast ka Jummalalaekka, kus need kaks käsolauda sees, senna ülesse; seal se seis seadusse telgi al, keigepühhamas paikas, kunni Salomon Moria mäele sedda suurt kulusi templi ülessehitas. Daweti, Salomoni ja nende esimeste järgmiste kuningatte aial kawsis lin ifka suremaks ja liina rahwa arro rohkemaks, ja Jerusalemm jäi Judarigi pealiinaks. Pärrast neid päiwi woitsid waenlased tedda wiis korda ennese kätte ja risusid liina paljaks, kunni wimaks Pabeli kuningas Nebukadnetsar, 586 aastal enne Kristust, Judarigi ennese alla sundis, liina sutumaks ärrahawwitas, ja rahwast Pabeli wangi wiis. Wast 70 aastat pärrast sedda andis Persia kuningas Kores Judarahwale

lubba jälle omma male taggasi miina, ja liina ja templi ueste ülessehitada, mis ka need ülemad preestrid Esra ja Neemia korda saatsid. Ennam kui 300 aastat enne Kristust sai lin Egiptusse kuningatte kässo alla, ja weti sealt paljo suremat suggu rahwast Egiptusse male. Sedda aastat pärrast sedda woitsi Siria kuningas Antiokus sedda ennese alla, kunni Judas Makkabeus, üks tullise waimoga ja jummalakartlik Judamees, usklikud ennese ümber kogus, Siria rahwast ärraaias ja aastal 165 enne Kristust pühha temistust sures templis uendas. Agga sedda polnud ka kauaks, et täis wallitsus Makkabeide soust kuningatte kätte jäi. Sest, aastal 63 enne Kristust sai lin ja Ma Roma rahwa wallitsusse alla. Makkabeide wallitsusse põlli sai otsa 37 aastat enne Kristust, Herodesse läbbi, kes sedda Roma rahwa abbiga ja kui Roma keisri allam, ennese kätte kiskus, agga templi wägga uhkeste ehitas ja liina illo mitme sure honega üllendas. 40 aastat pärrast Kristusse taewaminne sündis se suur Jerusalemma liina ärrahawwitanne, mis marahwa lauloramat laiemalt kulutab. Aastal 118 pärrast Kristusse sündimist tõstsid need Juda rahwas, kes senna jälle ollid kogunud, uut mässamist Roma keisri Hadriani wasto. Se laskis siis needki honed, mis Titus weel olli rikkumatta jätnud, mahhakiduda, ja senna, kus wanna lin olli seisnud, ühhe ue